

TOIMINTASUUNNITELMA vuosille 2024-2025

1. Yleistä

Helsinki-Espoon kalatalousalue on julkisoikeudellinen yhdistys, joka sijaitsee Helsingin ja Espoon saaristossa sekä Mankinjoen ja Espoonjoen vesistöalueilla.

Kalatalousalueen tarkoituksena on kehittää kalataloutta alueellaan ja edistää jäsentensä yhteistyötä järjestää kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoitoa. Kalatalousalue voi tehdä sitoumuksia ja hankkia nimiinsä tai käyttöönsä omaisuutta.

Kalatalousalueen jäseniä ovat alueen kalastusoikeuden haltijat ja valtakunnalliset kalatalousalan organisaatiot. Jäsenyys on automaattinen ja sitä ei voida valita tai poistaa. Jäsenyys on maksuton. Kalatalousalueen toimielimenä on yleiskokous, hallitus ja toiminnanjohtaja.

2. Kalatalousalueen yleiskokous, hallitus ja toiminnanjohtaja

Kalatalousalueen päätösvaltaa käyttää vähintään kerran vuodessa kokoontuva kalatalousalueen yleiskokous, joka pidetään ohjesäännön 5 §:n mukaisesti huhtikuun loppuun mennessä.

Hallitus käsittelee ja päättää sille kuuluvat asiat, kuten kalastuslaissa ja kalatalousalueen säännössä on säädetty. Hallituksen vuosittainen kokousten määrä riippuu käsiteltävien asioiden määrästä. Kokoukset järjestetään paikan päällä tai etänä ja yksittäisistä asioista voidaan päättää sähköpostitse.

Toiminnanjohtajan tehtävää hoitaa Tmi Gabi Lindholm, Gabriella Lindholm, toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Hän hoitaa kalatalousalueen juoksevaa hallintoa, tiedotusta ja kalastuslain mukaan toiminnanjohtaja vastaa kalatalousalueen kirjanpidon lain mukaisuudesta.

3. Käyttö- ja hoitosuunnitelma

Kalatalousalue ja kalastusoikeuden haltijat vastaavat käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamisesta siltä osin kuin suunnitelman toteuttaminen niitä koskee. Viranomaisten on otettava toiminnassaan huomioon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman kalavarojen käyttöä ja hoitoa koskevat yleiset suuntaviivat. Toimintasuunnitelmassa esitetään kalatalousalueelle nyt ajankohtaisia toimenpiteitä. Toimintasuunnitelman ja vuosikertomuksen liitteenä on käyttö- ja hoitosuunnitelman *taulukko 12.1. Suunnittelukauden aikana toteutettaviksi jäävät kalakantoihin, kalastukseen ja yhteistoimintaan liittyvät toimenpiteet*, jossa seurataan miten KHS toteutetaan.

4. Kalavesien hoitotoimenpiteet

Kalastuksenhoitotoimenpiteisiin on vuodelle 2024 talousarviossa varattu 41 000 euroa.

Istutukset

Käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan voidaan Helsinki-Espoon kalatalousalueen merialueen ja järvien istutuksissa käyttää taulukossa olevia kalalajeja ja -kantoja ilman erillistä VARELY:n lupaa. Lisätietoja meri- ja järviolueen istutuksista on käyttö- ja hoitosuunnitelman 2.4.3 ja 4.4.3 kappaleissa. Virtavesistöihin istutuksia tehdään vain perustelluista syistä, enemmän tästä käyttö- ja hoitosuunnitelman 3.4.3 kappaleessa.

Vuonna 2024 kalatalousalue istuttaa 2-vuotiaita meritaimenia 19 000 eurolla, 1-

kesäisiä vaellussiikoja 5 000 eurolla ja Helsingin kaupungin toiveesta pyyntikokoisia kirjolohia 4 500 eurolla Kaitalampeen sekä karppeja 2 000 eurolla Halkolampeen Vantaan kalatalousalueen puolella. Meritaimenet ovat vuonna 2024 Isojoen kantaa, koska viljelyssä on rajattu määrä Ingarskilajoen kantaa.

Kalalaji	Merialue Kanta	Järviolue Kanta
Siika	Kymijoki ja Bentsår	Rautalammin reitin tai Koitajoen planktonsiika, Majutveden järvisiika
Taimen	Ingarskila tai Isojoki	
Lohi	Kymijoki	
Hauki	Eteläinen merikanta	Eteläsuomalainen sisävesikanta
Kuha	Eteläinen merikanta	Lohjanjärven, Averian, Painion, Vanajaveden tai muun eteläsuomalaisen vesistön sisävesikanta
Made	Eteläinen merikanta	Eteläsuomalainen sisävesikanta
Kirjolohi	Ainoastaan tapahtumien yhteydessä	Ainoastaan Storträskiin ja Sultingträskiin.
Ankerias		Eurooppalainen (Sargassomeren)

Vaellussiiat ovat Kymijoen kantaa.

Istutukset on tarkoitus jatkaa tulevina vuosina.

Kalatalousalue seuraa, mitkä velvoiteistutuksia tehdään alueella ja antaa tarvittaessa lausunnon VARELY:lle tulevista istutuslajeista ja paikoista.

Kaikki omat ja alueella tapatuvat istutukset esitellään vuosikertomuksessa.

Seurannat.

Vuonna 2024 merkitään 1 000 taimenta T-ankkurimerkillä noin 4 000 eurolla, ollaan mukana rahoittamassa Helsingin ja Espoon meritaimen- ja vaellussiikakantojen seurantaan noin 3 500 eurolla, jotka suorittavat Silvesters Oy yhteistyössä LUKEn kanssa. Aki Janatuinen kertoo seurannoista yleiskokouksessa 2024. Kalatalousalue on VARELY:itä hakenut erityismäärärahaa 6 000 euroa taimenien merkkäamiseen ja meritaimen- ja vaellussiikakantojen seurantaan. Taimenet merkataan Savon Taimen toimesta. Seurannat on tarkoitus jatkaa tulevina vuosina.

Kunnostukset

Vuonna 2024 kalatalousalue alkaa suunnittelemaan taimenien elinympäristökunnostuksia. Toteutuksen ajankohta riippuu yhteistyökumppaneista, luvituksesta ja rahoituksesta. Selvitetään voiko kunnostuksia toimenpanna Helmi-hankkeen kautta.

Kalatalousalue voi osallistua Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) haukitehdas-hankkeeseen, jonka tarkoitus on lisätä hauen lisääntymisalueita, selvittämällä hankkeeseen sopivien alueiden omistajat sekä olemalla mukana neuvotteluissa.

Muuta

Kalatalousalue huolehtii alueellaan yleisen kalatalousedun valvonnasta asioissa, jotka koskevat kalastusta ja vesiympäristöä. Tämä tapahtuu osallistumalla alan työryhmiin ja kokouksiin sekä kirjoittamalla lausuntoja ja muistutuksia. Lausunnot kirjoittaa joku hallituksen jäsenistä tai asiasta riippuen toiminnanjohtaja.

Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristöosasto on perustanut alueellisen merimetsotyöryhmän, jossa Helsinki-Espoon kalatalousaluetta edustaa puheenjohtaja, varamiehenä toimii toiminnanjohtaja.

Helsinki-Espoon kalatalousalueella ja Uudenmaan muilla kalatalousalueilla on yhteinen edustaja Uudenmaan vesien- ja merenhallinto-työryhmässä. Kalatalousalueen toiminnanjohtaja on alkaen 2024 mukana varahenkilönä, varsinainen edustaja on Vantaanjoen kalatalousalueen toiminnanjohtaja.

5. Kalastuksenvalvonta

Kalastuksenvalvontaan on vuodelle 2024 talousarviossa varattu 40 000 euroa. Kalatalousalue on hakenut VARELY:itä erityismäärärahaa 10 000 euroa kalastuksenvalvontaan ja sen kehittämiseen. Kalatalousalueen tarkoitus on vuosittain järjestää ainakin 600 tuntia valvontaa.

Kalastuksenvalvonnan päämäärä on kalastuksen laillisuuden ja luvallisuuden varmistaminen. Tällä tavalla tuetaan kalatalousalueen toimintaa kalastuksen kehittämiseksi ja kalakantojen hoitamiseksi. Valvonta suoritetaan koko kalatalousalueella.

Kalatalousalueella on vuoden 2024 alussa kymmenen valtuuttanutta kalastuksenvalvojaa, joiden valtakirjat ovat voimassa 31.12.2024 asti. Tarvittaessa valtuutetaan uusia valvojia. Valvojat toimivat pääsääntöisesti pareittain ja jokaisella parilla on käytössään sähköisen valvontaraporttiohjelman. Ohjelman käyttö on edellytys korvauksen saamiseen. Kalatalousalue on tähän mennessä hankkinut viisi lisenssiä ja yhdellä valvojalla on käytössään Vantaanjoen kalatalousalueen lisenssiä. Osaa valvojista ovat myös yksin liikkeessä, jonka takia on tarvetta hankkia lisää lisenssiä. Raportoinnista saadut tiedot ovat tärkeitä, koska niitä voidaan käyttää valvonnan seurannassa ja suunnittelussa ja pitkällä tähtäimellä antaa tietoa kalastuksesta ja kalakannoista.

Sari Snellman toimii valvontakoordinaattorina.

Kalatalousalueen hallitus teetti ja hyväksyi vuonna 2021 valvontasuunnitelman vuosille 2021-2025, jossa käsitellään tarkemmin esimerkiksi valvonnan painopisteet, resurssit ja raportointi. Kalastuksenvalvonnan erityisiä painopisteitä eri vuodenaikoina ovat muun muassa siian onginta keväällä, kuhan viehekalastus kesällä, vaelluskalojen kalastus niiden vaellusreiteillä syksyllä. Talvikaudella valvotaan talviverkkokalastusta matalilla lahdilla ja sisäselillä.

Erityisesti vuonna 2024 kalastuksenvalvojat toimivat myös tiedottajina koska voimaan astuu useita uusia kalastusmääräyksiä, jotka pohjantuvat käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.

Yhteistyö vesialueen omistajien, eri viranomaisten ja naapurikalatalousalueiden kanssa kehitetään. Tavoitteena on, että olisi valvojia, joilla on valtuudet niin Helsinki-Espoon kalatalousalueella kuin

naapurikalatalousalueilla, jotta valvonta raja-alueilla olisi järkevää. Kehotetaan valvojia osallistumaan koulutuksiin ja keskustelutilaisuuksiin, joita mahdollisesti järjestetään vuoden 2024-2025 aikana.

6. Avustukset muille

Kalatalousalueella on vuonna 2024 varattuna talousarviossa 1 000 euroa avustuksiin yhdistyksille. Hallitus on laatinut säännöt avustuksien antamisesta.

- ◆ Tuetaan toimenpiteitä, jotka edistävät kalastusta tai kalakantoja, joita kalatalousalue ei itse voi toteuttaa.
- ◆ Tuetaan pitkävaikutteisia toimenpiteitä, kuten toimenpiteitä, jotka kohdistuvat lapsiin ja nuoriin
- ◆ Tuetaan alkuperäisten, ei uhanalaisten, lajien kalastamista kestävästi
- ◆ Kerrotaan mahdollisuudesta hakea avustuksia kotisivuilla ja yleiskokouksun yhteydessä.
- ◆ Hakemukset on jätettävä kalatalousalueen hallitukselle 30.4 tai 30.9 mennessä, hallitus käsittelee hakemukset mainittujen päivämäärien jälkeen.
- ◆ Keväällä pyritään jakamaan 2/3 avustuksista.
- ◆ Talousarviossa varattua summaa ei saa ylittää.

7. Omistajakorvausten jakaminen ja kalatalousalueiden sähköiset palvelut - Kalpa

Yleiskokous vuonna 2024 päättää vuoden 2023 omistajakorvausten jaosta. Omistajakorvaus perustuu maksettujen yleiskalastusoikeuksien käyttöön kalavesillä sekä kalastusopastointaan. Yleiseksi kalastusoikeudeksi katsotaan viehekalastus; heittokalastus tai vetouistelu yhdellä vavalla ja yhdellä siimalla. Omistajakorvausten jako perustuu käyttö- ja hoitosuunnitelmassa oleviin linjauksiin.

Jaossa käytetään rasisuskertoimia, joita määritellään pisteillä (0-5). Koko kalatalousalueelle annetaan peruspiste (3). Poikkeusalueille, alueille, jossa on enemmän tai vähemmän kalastusta, annetaan suurempi tai pienempi piste. Alueet, jossa yleiskalastus on kielletty ympäri vuoden saa automaattisesti, Kalpa-järjestelmän kautta, pisteen 0 ja näille alueille ei ollenkaan jaeta korvauksia.

Kalpa-palvelu on kehitetty Maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta kalatalousalueille. Ministeriöllä on vastuu järjestelmästä. Järjestelmä on kalatalousalueille maksuton. Palvelun avulla muun muassa jaetaan omistajakorvaukset, luodaan lista yleiskokouksen osallistuvista ja annetaan VARELYlle tiedoksi yleiskokouksien asiakirjat ja hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimet ja yhteystiedot. Tulossa on karttatyökalu, jota voidaan käyttää suunnittelussa.

8. Siirtosopimukset ja omistajakorvausmaksut omistajajäsenille

Siirtosopimuksilla tarkoitetaan omistajajäsenen kanssa tehtyä sopimusta, jossa omistaja luovuttaa osuuteensa omistuskorvauksista kalatalousalueen käyttöön. Omistaja voi luopua osuudestaan ilman ehtoja tai edellyttää, että kalatalousalue suorittaa tiettyjä tehtäviä. Kalatalousalue tiedottaa kotisivullaan omistajakorvauksista ja siirtosopimuksista.

Jotta kalatalousalue voisi maksaa korvaukset omistajille, omistajien pitää kalastuslain mukaan toimittaa seuraavat tiedot kalatalousalueelle: 1) osakaskunnan virallinen nimi tai jaetun vesialueen omistajan nimi; 2) osoite; 3) kiinteistötunnus; sekä 4) tilinumero. Mikäli jaetulla vesialueella on useita omistajia, kalatalousalue edellyttää, että omistajat yhdessä päättävät yhteyshenkilöstä ja kenen tilinumerolle korvaus maksetaan. Asia esitetään kalatalousalueelle valtakirjalla.

9. Edustus

Helsinki-Espoon kalatalousaluetta edustaa kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa, jossa tarvitaan virallinen edustaja ensisijaisesti puheenjohtaja, toissijaiseksi varapuheenjohtaja ja kolmantena vaihtoehtona toiminnanjohtaja, mikäli ei erikseen toisin ole päätetty.

10. Viestintä ja yhteistyö

Kalatalousalue on VARELYltä hakenut erityismäärärahaa 14 000 euroa tiedottamishankkeeseen vuosina 2024-2025.

Hankkeen tavoitteet ovat:

1. Tiedottaa vapaa-ajan kalastajille käyttö- ja hoitosuunnitelmasta ja kalastusmääräyksistä.
2. Tiedottaa vesialueenomistajille käyttö- ja hoitosuunnitelmasta ja kalastusmääräyksistä sekä pyytää omistajilta tietoja
3. Luoda ja ottaa käyttöön kommunikaatiosuunnitelman ja -vuosikellon

4. Tiedottaa kaupungeille käyttö- ja hoitosuunnitelmasta ja kalastusmääräyksistä ja luoda toimivat yhteistyökanavat

5. Kehittää vesialueen omistajien yhteistyö kalastuslupa-asioissa.

Tiedottaminen toteutuu suppeammin, mikäli määrärahaa jää saamatta.

Kalatalousalueelle Helsingin ja Espoon kaupungit ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita. Kehitetään yhteistyötä alueen muiden omistajajäsentien kanssa ja Uudenmaan kalatalousalueiden kanssa.

Kalatalousalue pyytää vuosittain suurimmilta kalastuslupamyyntitahoilta tietoja myydyistä kalastuslupien määrästä. Tällä tavalla saadaan pitkällä tähtäimellä käsityksen kalastusharrastuksen kehityksestä.

Helsinki-Espoon kalatalousalue pyrkii vuosittain tavata yhden naapurikalatalousalueen hallituksenjäseniä ja toiminnanjohtajia. Vuoden 2024 alussa järjestetään tapaaminen Vantaanjoen kalatalousalueen kanssa. Yhteistyötä kehitetään ainakin kalastusvalvonnassa ja lausuntojen antamisessa. Keskusteluaiheena on myös yhtenäiset kalastusmääräykset ja kalatalousalueiden välisten rajojen siirtämistä, jotta järviä ja merenlahtia ei olisi kahden kalatalousalueen alueella.

Seuraavaksi järjestetään tapaaminen Kirkkonummi-Siuntionjoen kalatalousalueen kanssa.

Pyritään myös hyvään yhteistyöhön muiden kalatalousalan organisaatioiden ja vesiensuojelualueiden kanssa sekä viranomaisten kanssa.

Kalatalousalue on ottanut käyttöön oman verkkosivuston syksyllä 2020. Sivuston osoite on <https://helsinki-espoonkalatalousalue.fi/> ja toimii kalatalousalueen virallisena ilmoitustauluna. Kalatalousalue käyttää sen lisäksi Espoon kaupungin sähköistä ilmoitustaulua.

Kalatalousalueen tiedotusvastuuhenkilöinä toimivat puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja, jollei toisin päätetä.

Hallitus ja toiminnanjohtaja osallistuvat koulutuksiin ja yhteistyötilaisuuksiin, jotka koskevat kalatalousaluetta. Kalatalousalue maksaa osallistumismaksut ja matkakulut. Mikäli toiminnanjohtaja edustaa useita kalatalousalueita samassa tilaisuudessa, asianosaiset kalatalousalueet jakavat kustannukset.

1.1. Toiminnan rahoitus ja tulevaisuus

Kalatalousalue ei ole arvonlisäverovelvollinen, koska se ei harjoiteta minkäänlaista liiketoimintaa. Tämä rasittaa taloutta ostettaessa palveluita ja esimerkiksi istutuspoikaisia, joilla on 24 % arvonlisävero.

Kalatalousalue rahoittaa toimintansa ja hallintonsa varoilla, joita kaikki ovat peräisin kalastonhoitomaksuista. VARELY myöntää vuosittain toiminta-avustuksia ja hakemuksesta edistämismäärärahoja. Näiden lisäksi on käytössä siirtosopimustuottoja, omistajakorvauksia jotka 50 €:n säännön mukaan jäävät kalatalousalueen käyttöön, aluehallintoviraston tilillä yli 10 vuotta tallennettuna olleita varoja, vanhentuneita omistajakorvausvaroja, oma pääoma ja korkovaroja.

Kalatalousalue voi myös hakea avustuksia muualta.

Omistajakorvaukset ja sen mukaan siirtosopimustuotot ovat riippuvaiset paitsi lunastetuista kalastonhoitomaksuista, myös siitä miten korvaukset jaetaan eri ELY-keskuksien ja kalatalousalueiden kesken. Jako selvitetään Luonnonvarakeskuksen viiden vuoden välein lähettämällä kyselyllä kalastonhoitomaksurekisterissä oleville. Voimassa oleva jako perustuu marraskuussa 2018 tehtyyn kyselyyn. Uusin selvitys on ilmestynyt alkuvuonna 2024, [Viehekalastusta kalatalousalueilla, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 10/2024](#). Vastausprosentti oli 25 %. Eniten viehekalastuspäiviä kertyi aiemman selvityksen tapaan Helsinki-Espoon kalatalousalueelle.

Lainsäätäjät ovat osoittaneet kalatalousalueille laajoja lakisääteisiä tehtäviä, esimerkiksi käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta (kalastuslaki 24 §, kohta 2). Määrärahat tehtävien hoitamiseen ovat riippuvaisia kalastonhoitomaksuista, ja niiden on riitettävä myös moneen muuhun tarkoitukseen kuin lakisäateisen kalatalousaluetoimintaan. Ilman siirtosopimuksia kalatalousalueen toiminta olisi erittäin suppea. Toiminta-avustus vuodelle 2023 oli 12 078 euroa ja edistämisvarat 15 000 euroa kun kulut olivat 103 229 euroa.

Helsinki 14.2.2024
Hallitus

		Arvio 2024	Toteutunut 2023	Arvio 2023
TUOTOT, VARSINAINEN TOIMINTA				
	Edistämisvarat	12 000	15 000	15 000
	Siirtosopimustuotot	62 000	64 724	65 000
	50 €-sääntö	3 500	3 608	3 000
	Vanhentuneet omistajakorvaukset	13 378		
TUOTOT, VARSINAINEN TOIMINTA		90 878	83 333	83 000
KULUT, VARSINAINEN TOIMINTA				
KALASTUKSENVALVONTAA		-40 000	-36 877	-40 000
KALAVEDENHOITOA				
	Seuranta	-7 500	-8 655	-7 000
	Istutukset	-30 500	-28 180	-30 000
	Kunnostukset	-1 000		
KALAVEDENHOITOA		-39 000	-36 834	-37 000
TIEDOTUS				
	Nettisivut	-1 000	- 546	-2 500
	Käyttö- ja hoitosuunnitelma/tiedotushanke	-6 000	- 275	-2 500
TIEDOTUS		-7 000	- 821	-5 000
AVUSTUKSET MUILLE				
	Avustukset kalakerhoille	-1 000	- 500	-1 000
KULUT, VARSINAINEN TOIMINTA		-87 000	-75 032	-83 000
HALLINTO				
YLESIKOKOUS		- 900	- 550	- 900
HALLITUKSEN KULUT				
	Palkkiot, hallitus	-5 000	-3 700	-5 500
	Kokouskulut, hallitus	- 600	-1 030	-1 300
	Koulutus&lehdet	- 700	- 228	-1 000
	Muut kulut	- 400	- 334	- 500
HALLITUKSEN KULUT		-6 700	-5 292	-8 300
TOIMISTOKULUT				
	Pankkikulut	- 170	- 168	- 160
	Tilintarkastus	-1 200	-1 116	-1 000
	Jäsenmaksut	- 150	- 150	- 150
	Toimiston muut kulut	- 300	- 152	- 300
TOIMISTOKULUT		-1 820	-1 586	-1 610
TOIMIHENKILÖKULUT				
	Toiminnanjohtajan palkkio	-20 700	-19 800	-20 700
	Tj. Matkakorvaukset&koulutus	-1 000	- 969	- 500
TOIMIHENKILÖKULUT		-21 700	-20 769	-21 200
HALLINTO		-31 120	-28 196	-32 010
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-27 242	-19 896	-32 010
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA			- 1	0
OMATOIMINEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-27 242	-19 897	-32 010
YLEISAVUSTUKSET		12 000	12 078	12 100
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		-15 242	-7 819	-19 910
Yhteenveto				
	Kulut	-118 120	-103 229	-115 010
	Oma pääoma	15 242		19 910
	Tuotot	102 878	95 411	95 100
	Tulos	0	-7 819	-19 910
Oma pääoma 31.12.2023: 149 962,48				